

Fakti lietā O.G. pret Latviju

2004. gadā iesniedzējs tika saukts pie kriminālatbildības par krāpšanu, un 2006. gada oktobrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa piesprieda iesniedzējam sešu mēnešu nosacītu brīvības atņemšanu.

Iesniedzējs pārsūdzēja šo spriedumu. Apelācijas tiesvedības laikā iesniedzējs tiesas sēdēs sāka uzvesties agresīvi un sniegt pretrunīgas liecības, kā rezultātā iesniedzējam tika nozīmēta papildus ambulatorā tiesu psihiatriskā ekspertīze. Ekspertīzes slēdziena rezultātā atbildīgais tiesnesis pieņēma lēmumu uzsākt procesu medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanai iesniedzējam. Iesniedzēja māte tika uzaicināta ierasties tiesas sēdē kā sava dēla pārstāve.

Tā kā iesniedzēja māte sava vecuma un veselības stāvokļa dēļ atteicās būt par sava dēla pārstāvi tiesas procesā, par iesniedzēja pārstāvi tika nozīmēta viņa ārstējošā ārste. Tiesa nolēma veikt iesniedzējam atkārtotu tiesu psihiatrisko ekspertīzi.

Pamatojoties uz VSIA „Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs” (Centrs) ekspertīzes slēdzienu, Rīgas apgabaltiesa atbrīvoja iesniedzēju no kriminālatbildības un nozīmēja medicīniska rakstura piespiedu līdzekli – ārstēšanu ambulatori. Lēmuma izpildes uzraudzība tika nodota Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai.

Iesniedzējs vērsās Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā ar lūgumu pārskatīt piemēroto medicīniska rakstura piespiedu līdzekli, apgalvojot, ka viņa veselības stāvoklis ir uzlabojies. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa pieprasīja Centra viedokli, kas rekomendēja atstāt spēkā piemēroto medicīniska rakstura piespiedu līdzekli.

2010. gada maijā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa uzsāka iesniedzējam piemērotā medicīniska rakstura piespiedu līdzekļa turpmākās piemērošanas nepieciešamības izvērtēšanu. Pēc tiesas lūguma tika veikta iesniedzēja veselības stāvokļa ekspertīze, kuras rezultātā Vidzemes priekšpilsētas tiesa nolēma negrozīt iesniedzējam piemēroto medicīniska rakstura piespiedu līdzekli.

Paralēli minētajam, 2007. gadā Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldē pret iesniedzēju tika ierosināts kriminālprocess par slimības pabalsta izkrāpšanu lielā apmērā no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras. Kriminālprocesa ietvaros veiktās tiesu psihiatriskās ekspertīzes rezultātā tika rekomendēts piemērot iesniedzējam medicīniska rakstura piespiedu līdzekli – ārstēšanu ambulatori medicīnas iestādē. Arī šajā kriminālprocesā par iesniedzēja pārstāvi tika atzīta viņa ārstējošā ārste.

Ar Rīgas apgabaltiesas lēmumu iesniedzējam tika noteikts medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis – ārstēšanās vispārējā tipa psihiatriskajā slimnīcā (nodaļā). Iesniedzējs pats tiesas sēdē nepiedalījās, taču viņa intereses pārstāvēja aizstāve un likumīgā pārstāve (ārstējošā ārste).

Iesniedzējs vairākkārt vērsās Rīgas apgabaltiesā un Augstākajā tiesā, lūdzot atcelt viņam piemēroto medicīniska rakstura piespiedu līdzekli, bet, pamatojoties uz konsīlija slēdzienu, Rīgas apgabaltiesa lūgumu noraidīja.

2010. gada martā, izvērtējot iesniedzēja veselības stāvokli, ārstu konsīlijs ierosināja grozīt piemēroto medicīniska rakstura piespiedu līdzekli uz ārstēšanu ambulatori. 2010. gada maijā Rīgas apgabaltiesa grozīja iesniedzējam piemēroto medicīniska rakstura piespiedu līdzekli. Iesniedzējs tika izrakstīts no Centra 2010. gada jūnijā.